

BARTOSZ ANDREATTO

Programista w Banku Pekao S.A z bogatym doświadczeniem w zakresie technologii back-end'owych wykorzystujących wirtualną maszynę Javy. Pasjonat rozwiązań opartych na ekosystemie Spring oraz rozwiązań Oracle. Certyfikowany programista Java. Uwielbia nauczać oraz dzielić się wiedzą.

LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/bartosz-andreatto-02b03413a/

e-mail: bandreatto@gmail.com

ZREALIZOWANE SZKOLENIA:

- JDBC i Hibernate
- Testowanie oprogramowania zaawansowane
- Spring
- Java podstawy: programowanie
- Java zaawansowana
- Wzorce projektowe i dobre praktyki
- Relacyjne bazy danych
- Testowanie
- Usługi oparte o architekturę REST i wprowadzenie do Spring Security
- Java SE 8 Programmer II

ORGANIZACYJNIE

Repozytorium GIT:

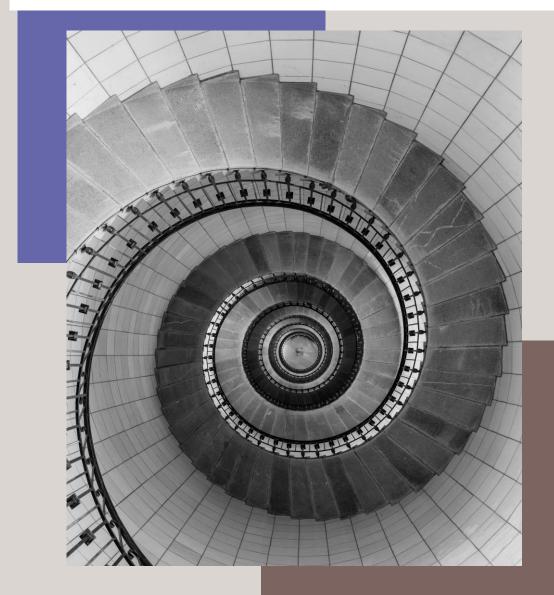
https://github.com/bandreatto/1Z0-811_slupsk_2023_04

- 28 (**7 x 4**) godzin lekcyjnych
- Harmonogram:
 - **8.00- 9.30** (2h lekcyjne)
 - 9.30 9.40 przerwa
 - **9.40 11.10** (2h lekcyjne)
 - 11.10 11.20 przerwa
 - **11.20 12.50** (2h lekcyjne)
 - 12.50 13.20 (przerwa obiadowa)
 - **13.20 14.05** (1h lekcyjna)

ZAKRES SZKOLENIA

- Pojęcia związane z programowaniem obiektowym
- Zaawansowane aspekty klas
- Wyjątki i asercje, podstawy obsługi tekstu
- Typy generyczne w Javie
- Kolekcje w Javie
- Programowanie funkcyjne w Javie
- Wejście / wyjście (Java IO, NIO.2)
- Obsługa daty i czasu w Java SE 8
- Programowanie wielowątkowe
- Dostęp do baz danych za pomocą interfejsu JDBC

EGZAMIN

Java Foundations | Exam Number: 1Z0-811

https://education.oracle.com/java-foundations/pexam 1Z0-811

- liczba pytań: **60**

- czas trwania: 120 minut

- pytania wielokrotnego wyboru

- próg zdawalności: **65%**

EGZAMIN - ZAKRES

- Czym jest JAVA (cechy języka i zastosowania)
- **Podstawy języka** (JDK i JRE, kompilacja, uruchamianie)
- Podstawowe elementy języka (konwencja, słowa kluczowe)
- Typy danych
- Operatory
- Klasa String
- Klasy Random i Math
- Instrukcje warunkowe
- Pętle
- Debugowanie i przechwytywanie wyjątków
- Tablice i kolekcja ArrayList
- Klasy i metody

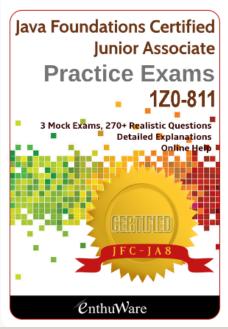

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU

- https://enthuware.com/java-certification-mock exams/oracle-certified-associate/java-foundation-1z0-811
- https://www.whizlabs.com/ocfa-java-foundations-1z0-811/

JF+ V8 for Java Certified Foundations Associate SE 8 1Z0-811

Price 9.99 USD

Updated Sep 2022 Reflects the new JCFA Java Foundations Certification Exam

(JCFA - 1Z0-811) pattern!

4 Mock Exams - 270+ Questions - NO FLUFF*

Exam Code - 1Z0-811

Enthuware JFC Java Practice Tests Features

- 1. 270+ Questions divided into 4 Mock Exams
- 2. Detailed Explanations
- 3. Questions covering all exam objectives
- Highly Customizable Standard tests, Sectionwise/Objectivewise tests. and Custom tests
- Helpful URLs/Resources
- Comparative Scores See JFC Java Foundations Certification Test Scores

PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU

- https://coderanch.com/f/84/java-foundations
- OCFA Java Foundations Exam Fundamentals 1Z0-811:
 Study guide for Oracle Certified Foundations Associate,
 Java Certification

https://books.google.pl/books?id=_BcIEAAAQBAJ&prin tsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

W zakresie szkolenia (wykraczające zakresem tematycznym w kontekście wymagań egzaminacyjnych):

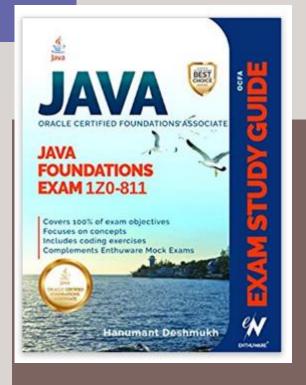
- OCA: Oracle Certified Associate Java SE 8 Programmer I
 Study Guide
- OCP: Oracle Certified Professional Java SE 8

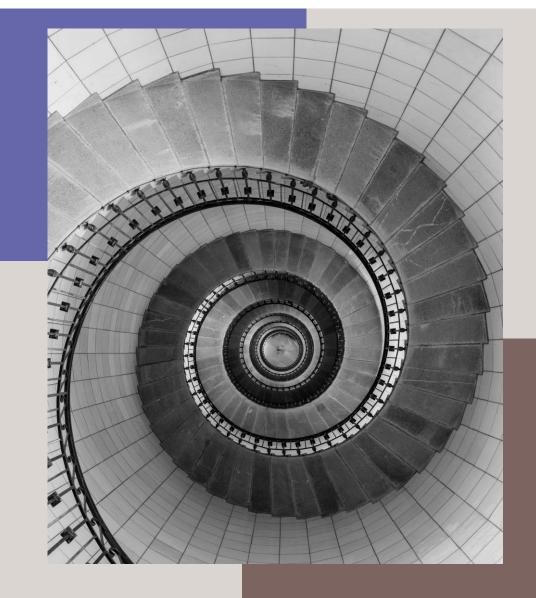
ZAKRES SZKOLENIA – DZIEŃ 1

- Pojęcia związane z programowaniem obiektowym
- Zaawansowane aspekty klas
 enkapsulacja, dziedziczenie, polimorfizm, klasa Object, modyfikator static, final, klasy abstrakcyjne, enumeracje, interfejsy
- Wyjątki i asercje, podstawy obsługi tekstu try-catch, throw, finally, asercje

BUDOWA KLAS W JAVIE

Klasy w programowaniu obiektowym służą do opisywania otaczających nas przedmiotów, zdarzeń, czynności, stanów oraz relacji między opisywanymi przedmiotami. Takie typy zdefiniowane za pomocą klas nazywamy **typami złożonymi** lub też **typami referencyjnymi**.

Klasy posiadają dwie podstawowe składowe:

- pola zmienne lub stałe opisujące obiekt danej klasy
- metody operacje, które udostępnia nasza klasa

OOP

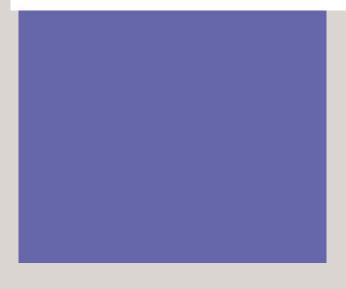
Koncepcja **O**bject **O**riented **P**rogramming (OOP) powiązana jest z językami programowania, które korzystają z obiektów. OOP wprowadza i łączy koncepcje, takie jak:

- dziedziczenie
- polimorfizm
- enkapsulacja
- abstrakcja
- kompozycja

ENKAPSULACJA

Enkapsulacja jest mechanizmem, który umożliwia **ukrywanie danych i metod przed "światem zewnętrznym"**. Enkapsulacja umożliwia udostępnianie tylko tych mechanizmów i danych, które mają być widoczne z zewnątrz klasy. Ukrywanie danych jest realizowane poprzez **modyfikatory dostępu**.

W przykładzie dostęp do danych o pracowniku **został ukryty** dla pól id oraz dateOfBirth. Został ograniczony tylko i wyłącznie do odczytu poprzez metody typu getter.


```
public class Employee {
    private final String id;
    private final LocalDate dateOfBirth;
    private String firstName;
    private String lastName;
    public Employee(String id, String firstName, String lastName,
                    LocalDate dateOfBirth) {
        this.id = id;
        this.firstName = firstName:
        this.lastName = lastName;
        this.dateOfBirth = dateOfBirth;
    public String getFirstName() {
        return firstName;
    public void setFirstName(String firstName) {
        this.firstName = firstName;
    public String getLastName() {
        return lastName;
    public void setLastName(String lastName) {
        this.lastName = lastName;
    public String getId() {
        return id;
    public LocalDate getDateOfBirth() {
        return dateOfBirth;
```

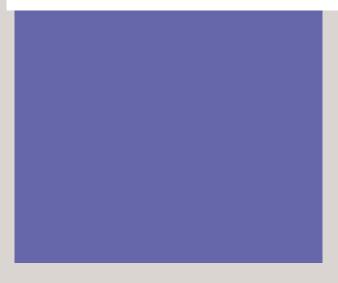
MODYFIKATORY DOSTĘPU

Can access	If that member is private?	If that member has default (package private) access?	If that member is protected?	If that member is public?
Member in the same class	yes	yes	yes	yes
Member in another class in the same package	no	yes	yes	yes
Member in a superclass in a different package	no	no	yes	yes
Method/field in a class (that is not a superclass) in a different package	no	no	no	yes

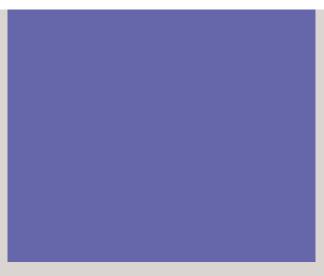
ENKAPSULACJA

UWAGA: Zawsze powinniśmy chować szczegóły implementacyjne danej klasy przed użytkownikiem końcowym klasy, wykorzystując enkapsulację.

POLIMORFIZM

Mechanizm nazywany inaczej wielopostaciowością. Polega on głównie na tym, że programista korzystający z jakiegoś obiektu, nie musi wiedzieć, czy jego funkcjonalność pochodzi z klasy będącej typem danego obiektu, czy jakiejś innej klasy, która implementuje lub dziedziczy po interfejsie lub klasie bazowej. Innymi słowy, jest to zdolność obiektów do zwracania różnych odpowiedzi na to samo żądanie.

Polimorfizm jest bardzo często wykorzystywany **podczas pracy z kolekcjami**


```
public class MainClass {
   public static void main(String[] args) {
      List<Integer> ints = new ArrayList<>(); // programista pracuje na
      // INTERFEJSIE, wykorzystując pewną implementację
      ints.add(1);
      ints.add(7);
      for (int i = 0; i < ints.size(); i++) {
            System.out.println(ints.get(i));
      }
    }
}</pre>
```

POLIMORFIZM

W kolejnym przykładzie definiujemy pewną hierarchię - VodPlayer i jej trzy klasy pochodne, NetflixPlayer, HBOGoPlayer i DefaultPlayer. W klasie Android TV wykorzystujemy polimorfizm pracując na abstrakcji, której implementacja jest wybierana na podstawie argumentów wejściowych aplikacji.


```
public class VodPlayer {
    public void play(String title) {
        System.out.println("Playing " + title);
public class NetflixPlayer extends VodPlayer {
    @Override
    public void play(final String title) {
        System.out.println("Playing " + title + " on Netflix");
public class HBOGoPlayer extends VodPlayer {
    @Override
    public void play(final String title) {
        System.out.println("Playing " + title + " on HBO");
public class DefaultPlayer extends VodPlayer {
    @Override
    public void play(final String title) {
        System.out.println("Playing " + title + " on default player");
public class AndroidTV {
    public static void main(String[] args) {
        final String player = args[0];
        VodPlayer vodPlayer;
        if (player.equals("Netflix")) {
            vodPlayer = new NetflixPlayer();
        } else if (player.equals("HBO")) {
            vodPlayer = new HBOGoPlayer();
            vodPlayer = new DefaultPlayer();
        playEpisode(vodPlayer, "GOT S1E1");
    static void playEpisode(VodPlayer vodPlayer, String title) {
        // nie wiemy z jaką implementacją mamy do czynienia
        vodPlayer.play(title);
```

INSTANCEOF

Jeżeli chcielibyśmy **sprawdzić, czy instancja danej klasy jest danego typu**, a następnie go wykorzystać możemy zrobić to w dwóch krokach, wykorzystując operator **instanceof**.

HeavyAnimal hippo = new Hippo();


```
class HeavyAnimal { }
class Hippo extends HeavyAnimal { }
class Elephant extends HeavyAnimal { }
```

```
Hippo anotherHippo = new Hippo();
boolean b5 = anotherHippo instanceof Elephant; // DOES NOT COMPILE
```

boolean b5 = nullHippo instanceof Object; // false

```
public void feedAnimal(Animal animal) {
    if(animal instanceof Cow) {
        ((Cow)animal).addHay();
    } else if(animal instanceof Bird) {
        ((Bird)animal).addSeed();
    } else if(animal instanceof Lion) {
        ((Lion)animal).addMeat();
    } else {
        throw new RuntimeException("Unsupported animal");
    }
}
```

KLASY WEWNĘTRZNE

W Javie **możliwe jest deklarowanie klas wewnątrz innych klas**. Klasy te nazywamy klasami zagnieżdżonymi. Mogą one być zdeklarowane jako:

- klasy statyczne (tzw. static nested), z wykorzystaniem słowa kluczowego static
- klasy niestatyczne (tzw. non-static lub inner)

UWAGA: Istnieją dwa specjalne rodzaje klas wewnętrznych: **klasy lokalne** i **klasy anonimowe**.


```
public class Outer {
    static class NestedStatic {
        // class body
    }
    class Inner {
        // class body
    }
}
```

KLASY WEWNĘTRZNE - WIDOCZNOŚĆ

Niestatyczne klasy zagnieżdżone mają bezpośredni dostęp do klasy nadrzędnej, tzn. z klasy nadrzędnej mogą wykorzystywać:

- **pola** (również statyczne i prywatne)
- **metody** (również statyczne i prywatne)

```
public class OuterClass {
    private static int outerClassStaticField;
    private int outerClassField;

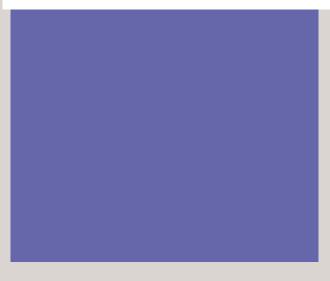
    void outerClassMethod() {
        System.out.println("I am outer class method");
    }

    public class InnerClass {
        void useOuterClassField() {
            System.out.println(outerClassStaticField); // wykorzystanie statycznego pola outerClassMethod(); // wykorzystanie metody
            System.out.println(outerClassField); // wykorzystanie prywatnego pola }
        }
    }
}
```


KLASY WEWNĘTRZNE - WIDOCZNOŚĆ

UWAGA: W przeciwieństwie do klas lokalnych, klasy wewnętrzne **mogą wykorzystywać modyfikatory dostępu**.

UWAGA: Niestatyczne klasy lokalne **nie mogą definiować pól i metod statycznych**.

Z kolei zagnieżdżone klasy statyczne z klasy nadrzędnej:

- mogą korzystać ze statycznych pól i metod klasy nadrzędnej
- nie mogą korzystać z niestatycznych pól i metod

KLASY WEWNĘTRZNE - KREACJA

Kolejne przykłady oprzemy o następujące klasy:

```
public class OuterClass {
  class InnerClass {
  }
  static class InnerStaticClass {
  }
}
```

Aby stworzyć instancję wewnętrznej klasy niestatycznej, musimy najpierw stworzyć instancję klasy zewnętrznej, np.:

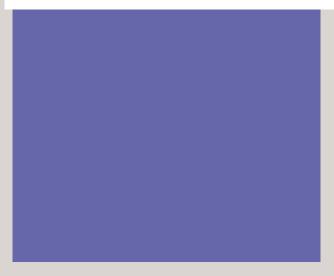
```
OuterClass outerClass = new OuterClass();
final OuterClass.InnerClass innerClass = outerClass.new InnerClass();
```

OuterClass.InnerStaticClass innerStaticClass = new OuterClass.InnerStaticClass();

KLASY LOKALNE

Klasy lokalne są **klasami deklarowanymi w bloku kodu**, np. metodzie, pętli for, czy instrukcji if. Deklarując klasę lokalną **pomijamy informacje o modyfikatorze dostępu**. Obiekty klasy lokalnej mają dostęp do pól metod klas nadrzędnych. Kolejny przykład pokazuje wykorzystanie klasy lokalnej bezpośrednio w metodzie main.


```
public static void main(String[] args) {
 final List<String> names = List.of("Kasia", "Magda", "Gosia");
 final List<String> surnames = List.of("Piszczyk", "Olszańska", "Budrzeńska");
 final int someVariable = 3; // zmienna do zaprezentowania dostępu zmiennych z klas lokalnych
 class Name { // stworzenie definicji klasy lokalnej, bez modyfikatora dostępu
   private final String firstName;
   private final String lastName;
   public Name(final String firstName, final String lastName) {
     this.firstName = firstName:
     this.lastName = lastName:
   public String getReadableName() {
     System.out.println("Hey I can use outer variable " + someVariable);
     return firstName + " " + lastName;
 for (int idx = 0; idx < names.size(); idx++) {</pre>
   final Name name = new Name(names.get(idx), surnames.get(idx)); // wykorzystanie klasy lokalnej
   System.out.println(name.getReadableName());
```

KLASY LOKALNE

UWAGA: W bloku kodu nie można deklarować interfejsów.

Klasy lokalne nie są jednak tak elastyczne jak "zwykłe" klasy. Otóż:

- nie mogą definiować metod statycznych
- nie mogą zawierać pól statycznych
- ale mogą zawierać statyczne stałe, tzn. takie z modyfikatorami static final


```
class InnerClassExample {
  private static final String APP_NAME = "DummyApp"; // OK
  // Błąd kompilacji, brak modyfikatora final
  private static String INCORRECT_FIELD = "IAmMissingFinal";

  public void printAppName() {
    System.out.println(APP_NAME);
  }

  // Błąd kompilacji, metoda statyczna w klasie lokalnej
  public static void shouldNotBeDeclaredHere() {}
}
```

KLASY ANONIMOWE

Klasy anonimowe działają tak samo, jak klasy lokalne.

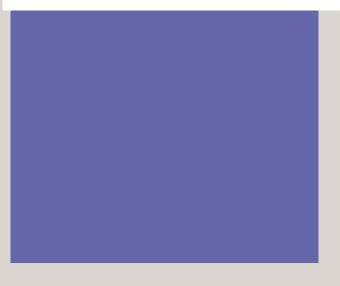
Różnią się tylko tym, że klasy anonimowe:

- nie mają nazwy
- powinny być deklarowane jeśli potrzebujemy ich tylko jeden raz

Tworzenie obiektu klasy anonimowej wygląda niemal identycznie jak w przypadku tworzenia zwykłego obiektu. Różnica polega na tym, że podczas tworzenia obiektu, implementuje się wszystkie wymagane metody. Wyrażenie składa się z:

- operatora new lub zastosowania lambdy w przypadku interfejsu funkcyjnego
- nazwy interfejsu, który implementujemy lub klasy abstrakcyjnej, którą dziedziczymy
- parametrów konstruktora (w przypadku interfejsu korzystamy z pustego konstruktora)
- ciała klasy/interfejsu

Tworzenie obiektu klasy anonimowej wygląda niemal identycznie jak w przypadku tworzenia zwykłego obiektu. Różnica polega na tym, że podczas tworzenia obiektu, implementuje się wszystkie wymagane metody. Wyrażenie składa się z:

- operatora new lub zastosowania lambdy w przypadku interfejsu funkcyjnego
- nazwy interfejsu, który implementujemy lub klasy abstrakcyjnej, którą dziedziczymy
- parametrów konstruktora (w przypadku interfejsu korzystamy z pustego konstruktora)
- ciała klasy/interfejsu

W ramach klasy anonimowej możemy deklarować:

- pola (w tym pola statyczne)
- metody (w tym metody statyczne)
- Stałe

Natomiast nie można deklarować:

- konstruktorów
- Interfejsów
- bloków statycznej inicjalizacji


```
public interface ClickListener {
 void onClick();
public class UIComponents {
   void showComponents()
       // implementacja klasy anonimowej z wykorzystaniem słowa kluczowego new
       ClickListener buttonClick = new ClickListener() {
            @Override
           public void onClick() {
               System.out.println("On Button click!");
       // koniec implementacji klasy anonimowej
       buttonClick.onClick();
       // implementacja klasy anonimowej z wykorzystaniem lambdy
       // jest to możliwe, ponieważ ClickListener jest interfejsem funkcyjnym,
       // tzn. ma jedną metodę do zaimplementowania
       ClickListener checkboxClick = () -> System.out.println("On Checkbox click!");
       checkboxClick.onClick();
```

Kolejny przykład pokazuje **dodatkowe możliwości klasy anonimowej** zaimplementowanej z wykorzystaniem słowa kluczowego new:

```
public interface ClickListener {
    void onClick();
}

void showComponentsV2() {
    // implementacja klasy anonimowej
    ClickListener buttonClick = new ClickListener() {

    private String name; // pole w klasie anonimowej
    // pole statyczne w klasie anonimowej
    private static final String BUTTON_CLICK_MESSAGE ="On Button click!";

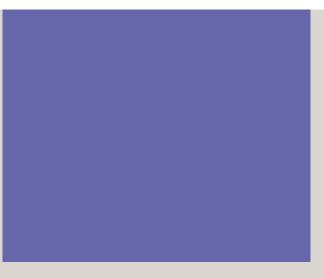
    public void sayHello() { // implementacja metody w klasie anonimowej
        System.out.println("I am new method in anonymous class");
    }

    @Override
    public void onClick() {
        sayHello();
        System.out.println(BUTTON_CLICK_MESSAGE);
    }
};
}
```


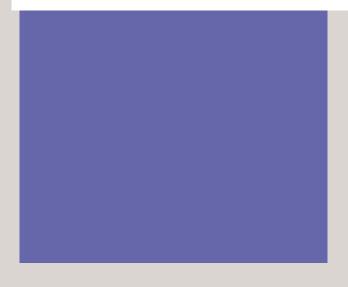
DOSTĘP DO KLAS NADRZĘDNYCH

Klasy anonimowe mogą odwoływać się do pól klasy nadrzędnej i zmiennych lokalnych, pod warunkiem, że są finalne. Podobnie jak w przypadku klas zagnieżdżonych zmienne, o nazwach takich samych jak pola klasy nadrzędnej, przysłaniają ich właściwości.

KONTRAKT W JAVIE

Dodając elementy do takich kolekcji, jak np. **Set**, na jakiejś podstawie musimy stwierdzić, **czy taki obiekt w takiej kolekcji się już znajduje**. Kontrakt w Javie jest ściśle powiązany z metodami **equals** i **hashCode**, które **deklarowane są w klasie Object**. Implementacje obydwu metod są często wykorzystywane łącznie.

KONTRAKT W JAVIE

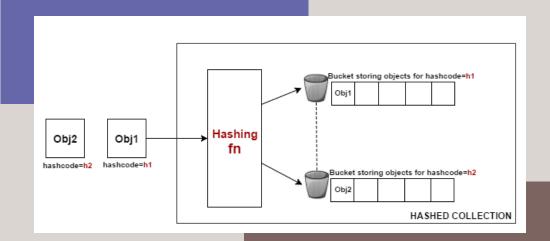
Kontrakt oparty jest o następujące zasady:

- jeśli x.equals(y) == true, to wówczas wymagane jest,
 aby x.hashCode() == y.hashCode()
- jeśli x.hashCode() == y.hashCode(), to nie jest
 wymagane, aby x.equals(y) == true
- wielokrotne wywołanie metody hashCode na tym samym obiekcie zawsze powinno dawać taki sam wynik.

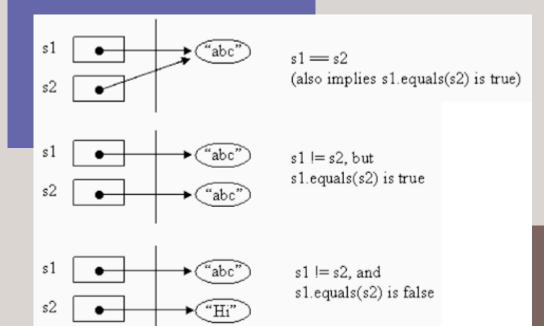

Typy prymitywne w Javie porównywane są za pomocą operatora ==, natomiast ten sam operator logiczny, w przypadku porównywania obiektów, **porówna referencję do obiektów** (tzn. czy obie referencje wskazują ten sam adres), nie ich wartości. W celu porównania obiektów ze względu na wskazane wartości, wykorzystuje się nadpisaną metodę **equals**.


```
public class Car {
   private String name;
   private String type;
   public Car(String name, String type) {
       this.name = name;
       this.type = type;
   @Override
   public boolean equals(Object o) {
       if (this == o) return true;
       if (o == null || getClass() != o.getClass()) return false;
       Car car = (Car) o;
       return Objects.equals(name, car.name) &&
               Objects.equals(type, car.type);
   @Override
   public String toString() {
        return "Car{" +
                "name='" + name + '\'' +
                ", type='" + type + '\'' +
```



```
int x = 10;
int y = 10;
boolean primitiveComparison = x == y;

Car car = new Car("BMW", "Sport");
Car car1 = new Car("BMW", "Sport");
// false, referencje są różne
boolean objectComparision = car == car1;
// true, jeżeli metoda equals jest zaimplementowana w intuicyjny sposób
boolean objectComparisionUsingEquals = car.equals(car1);
```

- jest dostępna w klasie Object
- można ją wywołać na każdym obiekcie
- metoda ta powinna być zwrotna, tzn.
 someObject.equals(someObject) powinna zwracać true
- powinna być metodą symetryczną, tzn. jeżeli
 x.equals(y) == true, to y.equals(x) == true
- metoda powinna być przechodnia, tzn. jeżeli
 x.equals(y) == true i y.equals(z) == true, to x.equals(z)
 == true
- metoda ta powinna byc´spójna, tzn. kilkukrotne wywołanie tej samej metody powinno dać ten sam wynik
- przy porównaniu z null metoda powinna zwracać false.

Metoda equals jest **wykorzystywana** podczas wywoływania, np. metody **contains z Collection API**, np.:

```
List<Car> cars = Arrays.asList(new Car("BMW", "Sport"), new Car("Volvo", "suv"));
boolean isVolvoInList = cars.contains(new Car("Volvo", "suv")); // true
```


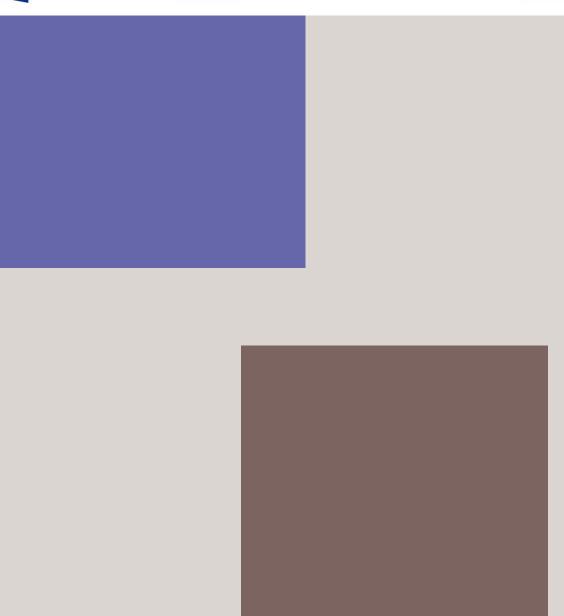
HASHCODE

Metoda hashCode zwraca typ prymitywny int i docelowo ma oznaczać pewnego rodzaju reprezentację liczbową obiektu. Ponieważ typ ten ma ograniczony zakres, nie jest to unikalna wartość dla każdego obiektu, a co za tym idzie, dwa różne obiekty mogą zwracać tę samą wartość hashCode. To właśnie tę właściwość wykorzystuje wiele API Javy i to ona jest podstawa kontraktu. Metoda hashCode jest wykorzystywana do implementacji wielu struktur danych i algorytmów, np. sortowania.

HASHCODE

Metoda ta charakteryzuje się m.in.:

- metoda dostępna w klasie Object
- implementacja metody hashCode powinna być powiązana z metodą equals
- metoda powstaje najczęściej w oparciu o "hashe"
 poszczególnych pól klasy. Hashe atrybutów
 mnożymy najczęściej przez liczby pierwsze i
 sumujemy ze sobą.

UWAGA: W praktyce **rzadko ręcznie piszemy implementacje metod equals i hashcode**. Najczęściej je generujemy lub wykorzystujemy w tym celu zewnętrzne biblioteki.


```
@Override
public int hashCode() {
   int result = name.hashCode();
   result = 31 * result + type.hashCode();
   return result;
}

Set<Car> cars = new HashSet<>();
cars.add(new Car("BMW", "Sport"));
cars.add(new Car("Volvo", "suv"));
boolean isVolvoInSet = cars.contains(new Car("Volvo", "suv"));
// true w przypadku, gdy metoda 'hashcode'
// jest zaimplementowana w klasie Car, false w przeciwnym wypadku
System.out.println(isVolvoInSet);
```

TOSTRING

W Javie każda klasa dziedziczy po klasie Object, w której znajduje się kilka publicznych metod, które również są automatycznie dziedziczone. Obok metody equals() i hashCode() do takich metod należy także metoda toString(), która zwraca opis obiektu w postaci Stringa.

```
public String toString()

public String toString() {
    return getClass().getName() + "@" + Integer.toHexString(hashCode());
}
```

Metodę toString() odziedziczoną z klasy Object warto **nadpisać własną implementacją**, aby wydruk był bardziej przyjazny i użyteczny


```
public class Hippo {
   private String name;
   private double weight;

public Hippo(String name, double weight) {
     this.name = name;
     this.weight = weight;
}

@Override
public String toString() {
    return name;
}

public static void main(String[] args) {
    Hippo h1 = new Hippo("Harry", 3100);
    System.out.println(h1); // Harry
} }
```

BLOKI INICJALIZACYJNE

Bloki inicjalizacyjne występują w dwu rodzajach: jako bloki instancyjne i bloki statyczne. Blok inicjalizacyjny to fragment kodu, który wykonuje się – w przypadku bloków statycznych – gdy ładowana jest klasa, bądź – w przypadku bloków instancyjnych – gdy tworzona jest instancja.


```
public class Test {
    public Test() {
        System.out.println("constructor");
    }

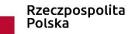
static {
        System.out.println("static init block");
    }

{
        System.out.println("instance init block");
    }

public static void main(String[] args) {
        System.out.println("start main");

        Test test = new Test();
        System.out.println("end main");
    }
}
```


BLOKI INICJALIZACYJNE

ENUMERACJE

Typy wyliczeniowe, zwane częściej enumami, to specjalne typy obiektów w języku Java. Ich główną charakterystyką jest z góry znana ilość instancji. W celu stworzenia typu wyliczeniowego powinniśmy postąpić podobnie jak w przypadku tworzenia zwykłej klasy, tzn. stworzyć plik o dowolnej nazwie z rozszerzeniem java, a następnie wewnątrz pliku zdefiniować typ wyliczeniowy o takiej samej nazwie jak plik. Zamiast słowa kluczowego class wykorzystujemy słowo kluczowe enum.

```
public enum ExampleEnum {
  // zawartość
}
```


DEFINIOWANIE TYPÓW WYLICZENIOWYCH

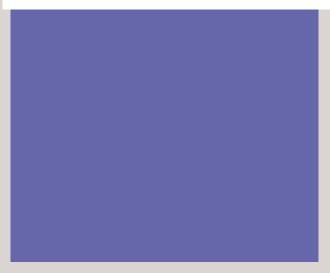
Typ wyliczeniowy może posiadać **dowolną ilość predefiniowanych wartości** (instancji). Definiujemy je na początku ciała enuma. Wartości te najczęściej piszemy wielkimi literami i oddzielamy od siebie przecinkami, np.:

```
public enum JsonSerializationStrategy {
   SNAKE_CASE,
   CAMEL_CASE,
   KEBAB_CASE
}
```


ENUMERACJE - POBIERANIE INSTANCJI

W celu odwołania się do konkretnej wartości wykorzystujemy notację z kropką, np.:

JsonSerializationStrategy strategy = JsonSerializationStrategy.SNAKE_CASE;

Nie jest z kolei możliwe stworzenie nowej instancji takiego obiektu przy pomocy słowa kluczowej new:

// niemożliwe dla typu wyliczeniowego
JsonSerializationStrategy jsonSerializationStrategy = new JsonSerializationStrategy();

ENUMERACJE - PORÓWNYWANIE

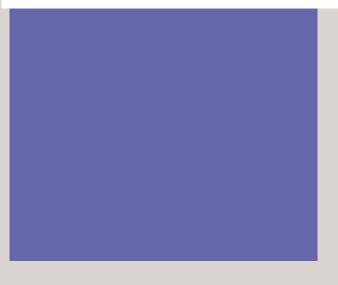
Instancje enumów są **tworzone na starcie aplikacji**, każda z nich tworzona jest dokładnie raz. Stąd też chcąc porównywać instancje enumów możemy to zrobić przy pomocy metody **equals** ale również ==, np.:

```
JsonSerializationStrategy strategyA = JsonSerializationStrategy.CAMEL_CASE;
JsonSerializationStrategy strategyB = JsonSerializationStrategy.CAMEL_CASE;
System.out.println(strategyA == strategyB); // true
System.out.println(strategyA.equals(strategyB)); // true
```


ENUMERACJE - PODOBIEŃSTWA

Typ wyliczeniowy pod względem mechanizmów jest bardzo podobny do klasy. Oprócz listy możliwych wartości enum może:

- zdefiniować konstruktory
- zdefiniować pola
- zdefiniować metody
- implementować interfejsy
- wykorzystywać modyfikatory dostępu
 Enum ma jednak pewne ograniczenia, w przeciwieństwie

do klasy **nie może**:

- dziedziczyć po klasie
- nie może być wykorzystany jako klasa

ENUMERACJE - KONSTRUKTORY, POLA

Jeżeli typ wyliczeniowy, oprócz predefiniowanych wartości, definiuje jakiekolwiek dodatkowe elementy (metody czy konstruktory) to **po liście wartości zawsze stawiamy średnik**.

Każdy enum może definiować wiele konstruktorów i wszystkie z nich muszą być **prywatne** (a najlepiej nie wykorzystywać żadnego modyfikatora dostępu). W przypadku gdy konstruktor posiada parametry, chcąc go wykorzystać, musimy przekazać wartości argumentów bezpośrednio przy predefiniowanej wartości typu wyliczeniowego.


```
public enum JsonSerializationStrategy {
    SNAKE_CASE("snake case"),
    CAMEL_CASE("camel case"),
    KEBAB_CASE("kebab case");

private final String readableName;

JsonSerializationStrategy(final String readableName) {
    this.readableName = readableName;
  }
}
```

ENUMERACJE - METODY, INTERFEJSY

Każdy typ wyliczeniowy może również tak jak klasa, implementować interfejsy i definiować metody:

```
JsonSerializationStrategy strategy = JsonSerializationStrategy.CAMEL_CASE;
System.out.println(strategy.getId() + " " + strategy.getReadableName());
```



```
public interface IdProvider {
 String getId();
public enum JsonSerializationStrategy implements IdProvider {
 SNAKE CASE("snake case"),
 CAMEL CASE("camel case", "1"),
 KEBAB CASE("kebab case", "2");
 private final String readableName;
 private final String id;
 JsonSerializationStrategy(final String readableName) {
   this.readableName = readableName;
   this.id = "0";
 JsonSerializationStrategy(final String readableName, final String id) {
   this.readableName = readableName:
   this.id = id:
 public String getReadableName() {
   return readableName;
 @Override
 public String getId() {
   return id;
```

ENUMERACJE - DZIEDZICZENIE

Typy wyliczeniowe nie mogą dziedziczyć, tzn. poniższy kod nie skompiluje się poprawnie:

```
public class SomeBaseClass {
}

public enum EnumExample extends SomeBaseClass {
}
```

Również inne klasy nie mogą dziedziczyć po typie wyliczeniowym. Ponownie, **poniższy kod nie skompiluje** się:

```
public enum EnumExample {
}

public class SomeBaseClass extends EnumExample {
}
```


ENUMERACJE - METODY WBUDOWANE

Każdy typ wyliczeniowy ma dostęp do metod statycznych:

- **values** zwraca tablicę dostępnych wartości
- valueOf zwraca predefiniowaną wartość na podstawie nazwy

Ponadto każda instancja enuma posiada metodę name(), która zwraca nazwę instancji jako String

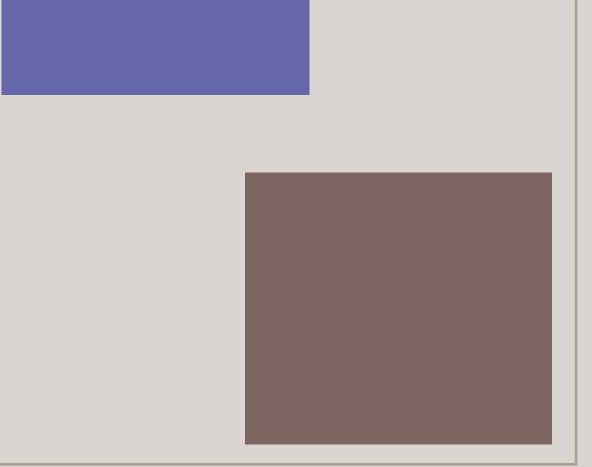
```
public enum Difficulty {
    EASY,
    MEDIUM,
    HARD
}

Stream.of(Difficulty.values()).forEach(System.out::println); // EASY MEDIUM HARD
System.out.println(Difficulty.valueOf("EASY") == Difficulty.EASY); // true
System.out.println(Difficulty.MEDIUM.name()); // MEDIUM
```


ZAAWANSOWANE ASPEKTY BUDOWY KLAS W JAVIE

KOMPOZYCJA

Implementowanie **re-używalnych komponentów**, które skupia się **na składaniu obiektów** nazywa się **kompozycja**. Klasa **agreguje** w sobie składniki innych klas.


```
public class Computer {
    private Processor processor;
    private Ram ram;
    public Computer(Processor processor, Ram ram) {
        this.processor = processor;
        this.ram = ram;
    public void run() {
       // usage of processor and ram object
class Processor {
    private String name;
    private int numberOfCores;
    public Processor(String name, int numberOfCores) {
        this.name = name;
        this.numberOfCores = numberOfCores;
class Ram {
    private String name;
    private int size;
    public Ram(String name, int size) {
        this.name = name;
        this.size = size;
```

DZIEDZICZENIE

Jednym z najważniejszych filarów OOP jest dziedziczenie klas. Mechanizm ten umożliwia współdzielenie zachowania pomiędzy klasami. Klasa może dziedziczyć po innej klasie, co oznacza, że oprócz dotychczasowej funkcjonalności, może definiować nowe zachowania i właściwości. Dziedziczenie w Javie jest realizowane w oparciu o słówko kluczowe extends, które umieszczamy po nazwie deklarowanej klasy.


```
public class Car {
    public void turnOnEngine(){
        System.out.println("Turn on engine!");
    }
}

public class SportCar extends Car {
    // klasa SportCar dziedziczy po klasie Car
    public void drive() {
        turnOnEngine();
        System.out.println("I'm driving!");
    }
}
```

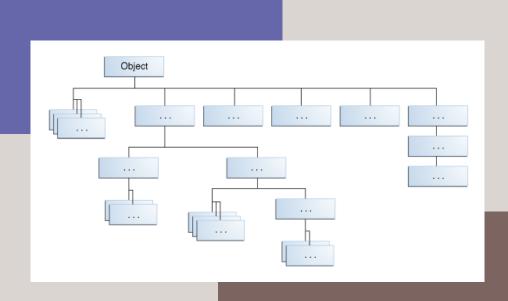
HIERARCHICZNOŚĆ DZIEDZICZENIA

W Javie wszystkie klasy dziedziczą po klasie Object, pochodzącej z pakietu java.lang. Zawiera ona wspólną logikę i implementację dla każdej klasy pochodnej, która istnieje w ramach platformy, bądź będzie dopiero powstawać.

HIERARCHICZNOŚĆ DZIEDZICZENIA

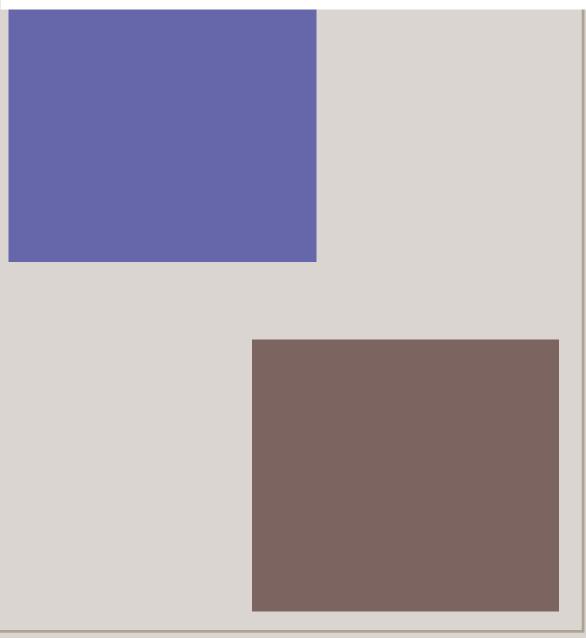
Właściwości klasy pochodnej:

- dziedziczy wszystkie metody i pola klasy bazowej
- może rozszerzać tylko co najwyżej jedną klasę
- ma dostęp do wszystkich pól i metod, które zostały zdefiniowane z wykorzystaniem modyfikatorów dostępu public i protected
- ma dostęp do elementów z domyślnym modyfikatorem dostępu (package-private), jeżeli klasa bazowa znajduje się w tym samym pakiecie

HIERARCHICZNOŚĆ DZIEDZICZENIA

Klasa taka może bezpośrednio korzystać z możliwości klasy bazowej, tzn. może np. wywoływać metody, do **których ma dostęp**. Ponadto nadal może "zachowywać" się, jak zwykły obiekt, tzn. może definiować nowe metody, pola czy stałe.

Oprócz tego ma możliwość nadpisania lub rozszerzenia metody z klasy bazowej, wykorzystując **odpowiednie** adnotacje. W celu rozszerzenia możliwości konstruktora lub metody bazowej, musimy wykorzystać słowo kluczowe **super**, które umożliwia wywołanie logiki z klasy bazowej.

HIERARCHICZNOŚĆ DZIEDZICZENIA public pri

```
public class Computer {
    private String cpu;
   private String ram;
    private String gpu;
    public Computer(String cpu, String ram, String gpu) {
        this.cpu = cpu;
        this.ram = ram;
        this.gpu = gpu;
    public void configure() {
        System.out.println("Booting ... ");
        System.out.println("Configure cpu: " + cpu);
        System.out.println("Configure ram: " + ram);
        System.out.println("Configure gpu: " + gpu);
public class Laptop extends Computer {
   // Computer jest klasą bazową klasy Laptop
   private int battery;
    public Laptop(String cpu, String ram, String gpu, int battery) {
        // w przypadku klasy pochodnej, wywołanie domyślnego konstruktora
       // klasy bazowej jest wymagane
        super(cpu, ram, gpu);
        this.battery = battery;
   @Override // (1)
    public void configure() {
        // wywołujemy funkcjonalność z klasy bazowej
        super.configure();
        System.out.println("Configure battery: " + battery);
```

KOMPOZYCJA A DZIEDZICZENIE

Dziedziczenie klas **definiowane jest statycznie**, co skutkuje tym, że nie ma **możliwości zmiany** implementacji w czasie wykonywania aplikacji. Implementacja podklas zależna jest od implementacji klasy bazowej, więc zmiany w klasie bazowej często wymuszają również zmiany w podklasach. Rozbudowane hierarchie dziedziczenia wpływają także negatywnie na testowanie kodu oraz analizę struktury implementacyjnej. Dzięki wykorzystaniu kompozycji możemy dynamicznie zmieniać implementację (m.in. dzięki poliformizmie), bez potrzeby modyfikacji komponentów zagregowanych i na odwrót.

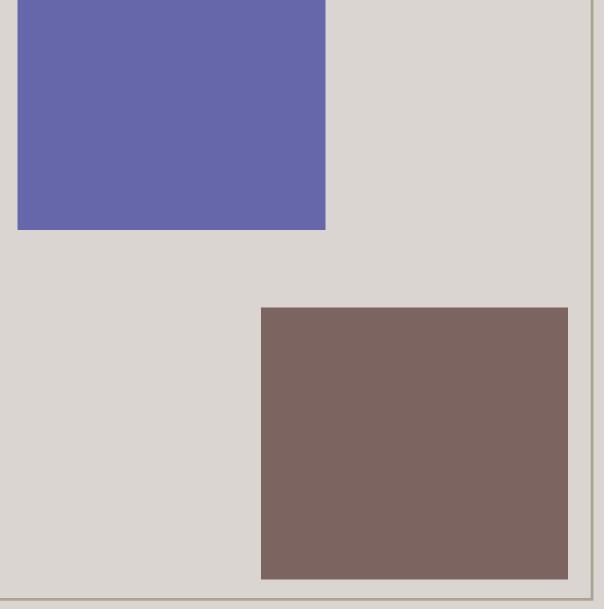
DEFINICJE

Klasa abstrakcyjna jest definicją klasy, której instancji (podobnie jak interfejsu) nie możemy stworzyć. Aby zadeklarować taką klasę, pomiędzy modyfikatorem dostępu a nazwą klasy, powinniśmy wykorzystać słowo kluczowe abstract. W przeciwieństwie do zwykłych klas, klasa abstrakcyjna może dodatkowo posiadać metody abstrakcyjne.

DEFINICJE

Metody abstrakcyjne to takie metody, które:

- nie mogą posiadać ciała w definicji
- ciało musi być zaimplementowane w klasie, która po takiej klasie abstrakcyjnej dziedziczy
- mogą być deklarowane tylko i wyłącznie w klasach abstrakcyjnych oraz interfejsach
- wymagają wykorzystania słowa kluczowego abstract przed typem zwracanym w jej sygnaturze

UWAGA: Metody abstrakcyjne nie mogą być deklarowane jako prywatne.


```
public abstract class Button { // klasa zdefiniowana jako abstrakcyjna

public String getComponentName() { // zwykła, nieabstrakcyjna metoda
    return "Button";
}

public abstract void onClick(); // metoda abstrakcyjna, NIE posiada ciała
}
```

TWORZENIE INSTANCJI

Próba stworzenia instancji klasy zdefiniowanej na poprzednim slajdzie, kończy się **błędem kompilacji**:

```
public static void main(String[] args) {
  Button button = new Button(); // BŁĄD
}
```

Aby stworzyć instancję takiej klasy, **musimy najpierw ją rozszerzyć**, np.

```
public class SimpleButton extends Button {
    // dziedziczymy klasę abstrakcyjną tak, jak każdą inną klasę

    // KONIECZNIE musimy zaimplementować WSZYSTKIE metody abstrakcyjne
    @Override
    void onClick() {
        System.out.println("Simple Button was clicked");
    }
}
```


PORÓWNANIE Z INTERFEJSAMI

W odróżnieniu od interfejsów, w klasach abstrakcyjnych możemy deklarować pola. Ponadto, zdefiniowane w tej klasie metody, nie posiadają żadnych domyślnych słów kluczowych.

Jeśli chcemy współdzielić część kodu pomiędzy wieloma powiązanymi klasami, wtedy warto zastanowić się nad użyciem klasy abstrakcyjnej. Jeśli chcemy tylko wydzielić pewną abstrakcję, która może zostać wykorzystana w przypadku wielu niepowiązanych ze sobą klas, wtedy powinniśmy skorzystać z interfejsu.

PORÓWNANIE Z INTERFEJSAMI

Klasa abstrakcyjna może implementować interfejsy bez deklarowania ciał ich metod. Nie zmienia to faktu, że tworząc klasę pochodną, należy nadać ciało wszystkim metodom abstrakcyjnym, bez względu na to, czy są one przynależne do interfejsu, czy do klasy abstrakcyjnej.


```
public interface ComponentClickListener {
    void onClick();
public abstract class AbstractButton implements ComponentClickListener {
    public static final String TAG = "Button";
    String componentName;
    String getComponentName() {
        return componentName;
    abstract void click();
public class ButtonComponent extends AbstractButton {
  @Override
  void click() {
   // implementacja wymagana -> metoda abstrakcyjna klasy abstrakcyjnej
   System.out.println("I just clicked a button! Amazing");
  @Override
  public void onClick() {
   // implementacja wymagana -> metoda abstrakcyjna interfejsu ComponentClickListener
   System.out.println("I am an onClick handler");
```

PORÓWNANIE Z INTERFEJSAMI

Ponadto klasy abstrakcyjne mogą dziedziczyć inne klasy abstrakcyjne. Definiując klasę abstrakcyjną, która dziedziczy po klasie abstrakcyjnej, możemy, ale nie musimy implementować dziedziczone metody abstrakcyjne. Poniższy przykład pokazuje taką definicję:


```
public abstract class TestTemplate {
 abstract public void run();
 protected abstract int getNumberOfIterations();
public abstract class PerformanceTestTemplate extends TestTemplate {
 // klasa abstrakcyjna dziedzicząca po klasie abstrakcyjnej
 public void run() { // opcjonalnie decydujemy się na definicję metody abstrakcyjnej
   System.out.println("I should run test here");
 // w tej klasie NIE implementujemy getNumberOfIterations (ale możemy to zrobić)
 public abstract double getAverageExecutionTime();
public class SortListPerformanceTest extends PerformanceTestTemplate {
 // definicja klasy nieabstrakcyjnej
 @Override // wymagane - metoda abstrakcyjna nieposiadająca implementacji w hierarchii dziedziczenia
 public double getAverageExecutionTime() +
   // calculate value based on real scenario
   return 5.0:
 @Override // wymagane - metoda abstrakcyjna nieposiadająca implementacji w hierarchii dziedziczenia
 protected int getNumberOfIterations() {
   return 3;
```

INTERFEJS

Interfejs jest, podobnie jak klasy, typem referencyjnym. Może zawierać tylko:

- stałe
- sygnatury metod
- metody typu default
- metody statyczne
- definicje typów zagnieżdżonych

Nie można stworzyć instancji interfejsu. Interfejsy mogą być:

- implementowane przez klasy (keyword: implements)
- rozszerzane przez inne interfejsy (keyword: **extends**)

DEFINIOWANIE INTERFEJSU

Podczas deklarowania interfejsu definiuje się:

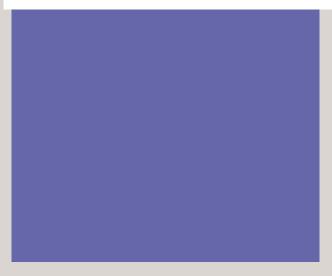
- modyfikator dostępu
- słowo kluczowe interface
- nazwę interfejsu
- opcjonalnie, listę interfejsów oddzielonych przecinkami
- ciało interfejsu, które może być puste

```
public interface MediaPlayer {
    void stop();
    void play();
}
```


CIAŁO INTERFEJSU

Ciało interfejsu może zawierać tylko metody typu:

- abstract
- default
- static

Pewne słowa kluczowe są domyślne:

- metody niestatyczne, w których nie zdefiniowaliśmy ciała, są domyślnie abstrakcyjne i publiczne, tzn.
 muszą zostać zaimplementowane w implementacjach
- stałe są domyślnie publiczne, finalne i statyczne, tzn. są poprzedzone słowami kluczowymi public static final
- metody statyczne są domyślnie publiczne, tzn. są poprzedzone słowem kluczowym public


```
public interface MediaPlayer {
    String TAG = "MediaPlayer";
    // domyślnie zawiera słowa kluczowe - public static final
    void stop();
    // metoda bez zdefiniowanego ciała - domyślnie abstrakcyjna

    default void next() {
        // metoda z domyślnym ciałem, można, ale nie trzeba, nadpisywać w implementacji interfejsu throw new NoSuchMechanismException("not supported by default");
    }

    static String getName() {
        // metoda statyczna, domyślnie posiada modyfikator public return "MediaPlayer Interface";
    }
}
```

IMPLEMENTOWANIE INTERFEJSU

W celu **stworzenia implementacji interfejsu** należy użyć słowa kluczowego **implements** w deklaracji klasy i zaimplementować wszystkie metody abstrakcyjne danego interfejsu, np.:

```
// deklaracja interfejsu
public interface SomeInterface {
  void someMethod();
}

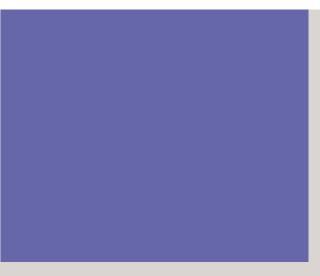
// deklaracja klasy implementującej interfejs
public class SomeInterfaceImpl implements SomeInterface {
  @Override
  public void someMethod() {
    System.out.println("methodImplementation");
  }
}

// stworzenie instancji klasy implementującej interfejs
SomeInterface someInterface = new SomeInterfaceImpl();
```


IMPLEMENTOWANIE INTERFEJSU

Klasa może **implementować więcej niż jeden interfejs** (oddzielając ich nazwy od siebie przecinkiem), np.:

```
// deklaracja pierwszego interfejsu
public interface SomeInterface {
   void someMethod();
}

// deklaracje drugiego interfejsu, tym razem bez żadnych metod abstrakcyjnych
public interface SomeOtherInterface {
}

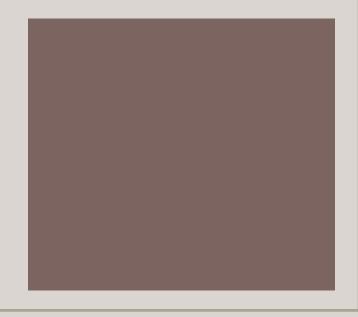
// definicja klasy implementującej oba powyższe interfejsy
public class ClassImplementingInterfaces implements SomeInterface, SomeOtherInterface {
   @Override
   public void someMethod() {
       System.out.println("I am interface method implementation");
   }
}
```


IMPLEMENTOWANIE INTERFEJSU

Pojedyncza klasa **oprócz implementowania wielu interfejsów**, może również rozszerzać **co najwyżej jedną klasę**, np.:

```
// deklaracja pierwszego interfejsu
public interface SomeInterface {
   void someMethod();
}

// deklaracja drugiego interfejsu, tym razem bez żadnych metod abstrakcyjnych
public interface SomeOtherInterface {
}

// definicja klasy, która rozszerza klasę SomeClass i implementuje oba powyższe interfejsy
public class ClassImplementingInterfacesAndExtendingClass
   extends SomeClass implements SomeInterface, SomeOtherInterface {
   @Override
   public void someMethod() {
        System.out.println("I am interface method implementation");
   }
}
```


MODYFIKOWANIE INTERFEJSU

Wykonanie dowolnej modyfikacji na zaimplementowanym interfejsie, **będzie skutkować błędami na poziomie kompilacji, ze względu na brak implementacji nowego (zmodyfikowanego) interfejsu**.

UWAGA: Zmieniając definicję interfejsu, musimy pamiętać o koniecznych zmianach we wszystkich jego implementacjach.

UWAGA: Podobnych błędów kompilacji można uniknąć, wykorzystując opcję refactor w IntelliJ IDEA używając skrótu **Shift + F6**.


```
public interface NewsletterAPI {
    void subscribe();
    void unsubscribe();
}

public interface NewsletterAPI {
    void subscribe(String type);
    void unsubscribe();
}
```

```
// Class must either be declared abstract or implement abstract method error
public class ShopNewsletterAPI implements NewsletterAPI {
    @Override
    public void subscribe() {
        System.out.println("Subscribe to shop newsletter!");
    }
    @Override
    public void unsubscribe() {
        System.out.println("Unsubscribe from shop newsletter!");
    }
}
```

METODY DOMYŚLNE

Metody domyślne zostały wprowadzone w wersji Javy

1.8. Ich główne zastosowanie to wprowadzenie modyfikacji w istniejącym już interfejsie, bez prowokowania błędów kompilacji związanych ze zmianą ciała interfejsu. Domyślne metody pozwalają dodawać nowe funkcje do interfejsów bibliotek i zapewniają zgodność binarną z kodem napisanym dla starszych wersji tych interfejsów. W przypadku implementacji interfejsów z metodami domyślnymi, nie ma potrzeby, by nadpisywać te metody, tak jak w poniższym przykładzie.


```
public interface Encoder {
    default String encode(String encodeText) {
        return encodeText;
    }
    default String decode(String decodeText) {
        return decodeText;
    }
}
public class SampleEncoder implements Encoder { }
```

WZORCE PROJEKTOWE

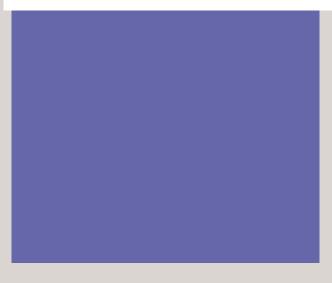
Wzorce projektowe są zestawem gotowych szkieletów rozwiązań, które powinniśmy wykorzystywać w naszych aplikacjach. Wyróżniamy wzorce:

- konstrukcyjne
- strukturalne
- czynnościowe (behawioralne)

WZORCE STRUKTURALNE

Wzorce konstrukcyjne są podgrupą, które opisują sposoby tworzenia obiektów. **Obiekty możemy tworzyć za pomocą konstruktorów**, ale ograniczając się tylko do tej metody, w przypadku bardziej skomplikowanych obiektów, nasz kod **może stać się bardzo nieczytelny**. Wyróżniamy m.in.:

- Singleton opisuje, w jaki sposób stworzyć pojedynczą instancję obiektu w aplikacji.
- Builder wykorzystywany do tworzenia skomplikowanych obiektów.

Singleton jest wzorcem projektowym, który opisuje w jaki sposób stworzyć obiekt, który w danej aplikacji **może być skonstruowany co najwyżej raz**.

Singletony możemy podzielić na dwie główne grupy:

- lazy
- Eager

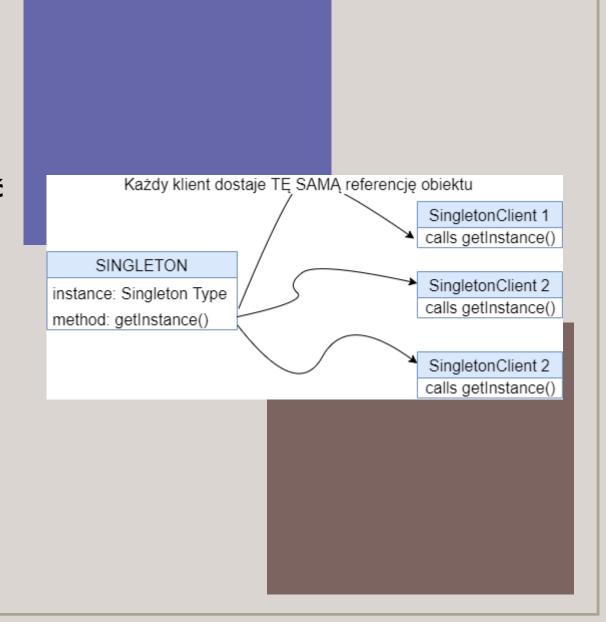
Z kolei singleton typu lazy również możemy stworzyć na dwa sposoby:

- lazy, który nie nadaje się do wykorzystania w aplikacjach wielowątkowych
- **lazy double checked**, który można wykorzystać w aplikacjach wielowątkowych.

SINGLETON - EAGER

```
public class SimpleCounter {

    // pole statyczne, w którym przetrzymujemy referencję singletonu
    // jest to singleton typu eager więc instancję tworzymy od razu,
    // przypisując ją do pola
    private static final SimpleCounter INSTANCE = new SimpleCounter();

    // getter dla referencji singletonu
    public static SimpleCounter getInstance() {
        return INSTANCE;
    }

    // ukryty konstruktor
    private SimpleCounter() {}

    private int currentCount = 0;

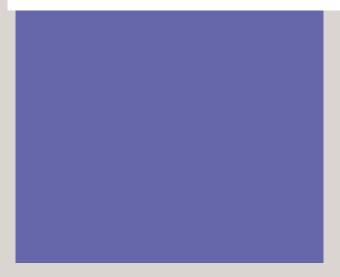
    public int getCurrentCount() {
        return currentCount;
    }

    public void increment() {
        currentCount++;
    }
}
```


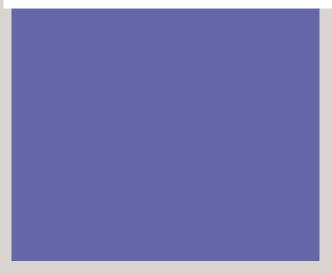
SINGLETON - LAZY

```
import java.util.ArrayList;
import java.util.List;
public class CommonStorage {
 private static CommonStorage instance;
 public static CommonStorage getInstance() {
   if (instance == null) { // (1)
     instance = new CommonStorage(); // (2)
   return instance;
 private List<Integer> values = new ArrayList<>();
 private CommonStorage() {
 public void addValue(final int value) {
   values.add(value);
 public List<Integer> getValues() {
   return values;
```


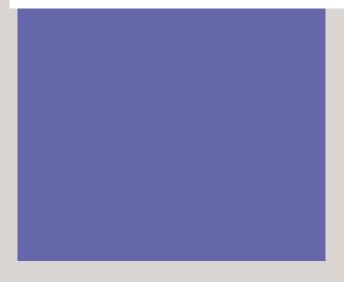
SINGLETON - DOUBLE CHECKED

```
import java.util.ArrayList;
import java.util.List;
public class CommonStorage {
 private static CommonStorage instance;
 public static CommonStorage getInstance() {
   if (instance == null) { // (1)
     synchronized (CommonStorage.class) {
       if (instance == null) { // (2)
         instance = new CommonStorage();
   return instance;
 private List<Integer> values = new ArrayList<>();
 private CommonStorage() {
 public void addValue(final int value) {
   values.add(value);
 public List<Integer> getValues() {
   return values;
```


IMMUTABLE PATTERN

Obiekt niezmienny (**immutable**) to taki, który po utworzeniu i inicjalizacji **pozostaje niezmienny** i co ważne, **nie ma możliwości jego zmiany** (oczywiście w konwencjonalny sposób). Czyli taki obiekt nie udostępnia metod, które pozwalają **na zmianę jego stanu**. A jego wszystkie pola są prywatne.

IMMUTABLE PATTERN

Wymagania:

- Użycie konstruktora ustawiającego wszystkie wartości parametrów danej klasy (ewentualnie wykorzystanie wzorców konstrukcyjnych)
- Oznaczenie wszystkich pól klasy jako private final
- Brak metod typu seter
- Brak bezpośredniego dostępu do obiektów "mutowalnych"
- Zabezpieczenie przed możliwością nadpisania metody


```
private final String species;
private final int age;
private final List<String> favoriteFoods;
public Animal(String species, int age, List<String> favoriteFoods) {
  this.species = species;
  this.age = age;
  if(favoriteFoods == null) {
      throw new RuntimeException("favoriteFoods is required");
  this.favoriteFoods = new ArrayList<String>(favoriteFoods);
public String getSpecies() {
  return species;
public int getAge() {
   return age;
public int getFavoriteFoodsCount() {
  return favoriteFoods.size();
public String getFavoriteFood(int index) {
  return favoriteFoods.get(index);
```

BUILDER

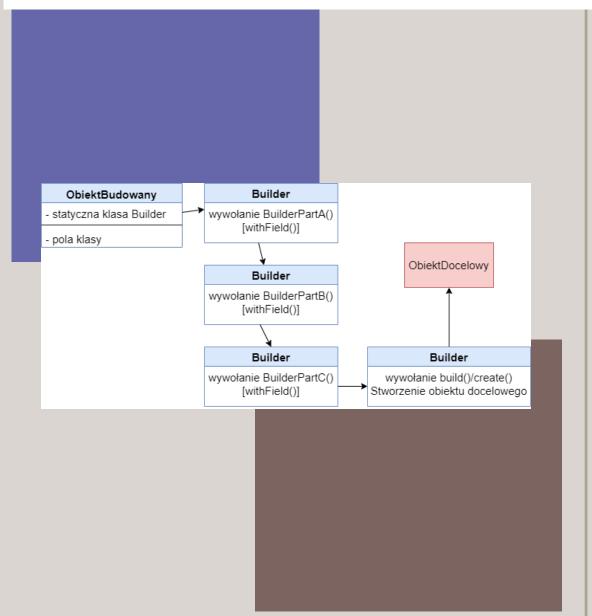
Wzorzec **Builder** jest kolejnym sposobem tworzenia obiektów. **Wykorzystywany jest najczęściej do tworzenia obiektów, które składają się z wielu pól**. Obiekty, które składają się z wielu pól (np. 4 lub więcej) W celu stworzenia klasy będącej builderem dla pewnej klasy, musimy stworzyć:

- klasę statyczną w klasie
- lub osobną klasę

BUILDER - PRZYKŁAD

```
import java.util.ArrayList;
import java.util.List;
public class Weapon {
  private String type;
  private String name:
  private Integer damage:
  private Long durability;
  private List<String> perks;
  private Weapon(final String type, final String name, final Integer damage,
        final Long durability, final List<String> perks) {
    this.type = type;
    this.name = name;
    this.damage = damage:
   this.durability = durability;
    this.perks = perks;
  // getters + setters
```



```
public static class Builder {
 private String type;
 private String name;
 private Integer damage;
  private Long durability;
 private List<String> perks = new ArrayList<>():
 // metody budownicze
 public Builder withType(final String type) {
   this.type = type;
   return this;
  public Builder withName(final String name) {
   this.name = name;
   return this;
  public Builder withDamage(final Integer damage) {
   this.damage = damage;
   return this;
 // ...
 // metoda budująca obiekt docelowy
 public Weapon build() {
   return new Weapon(type, name, damage, durability, perks);
```


WYJĄTKI I ASERCJE

Wyjątek jest zdarzeniem, które następuje podczas wykonywania programu i łamie normalny proces jego działania. Po tym, jak wyjątek zostanie wyrzucony, system wykonawczy próbuje znaleźć fragment kodu, który sobie z tym poradzi. Zestawem możliwych elementów do obsługi wyjątku jest uporządkowana lista metod, które zostały wywołane, aby dostać się do metody, w której wystąpił błąd. Lista metod jest znana jako stos wywołań (ang. stacktrace).

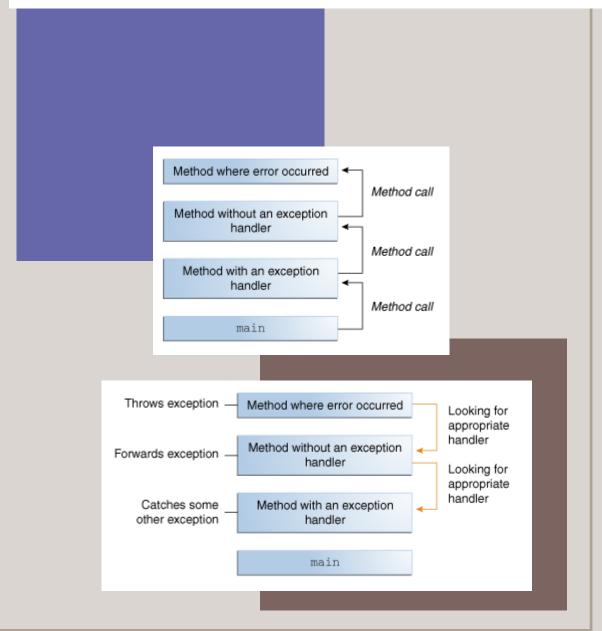
WYJĄTKI

System w trakcie wykonywania **przeszukuje stos wywołań** w celu znalezienia metody, która obsłuży
wyjątek. Wyszukiwanie rozpoczyna się od metody,
w której wyrzucony został wyjątek, a kończy się na
metodzie, która jest odpowiedzialna za obsługę
zdarzenia.

TYPY WYJĄTKÓW

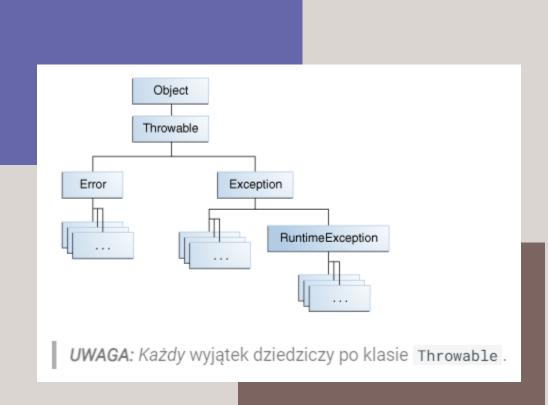
W Javie wszystkie wyjątki możemy podzielić na dwie główne grupy. Grupy te zawierają wyjątki, które:

- dziedziczą po klasie RuntimeException, tzw. wyjątki unchecked
- dziedziczą po klasie Exception, tzw. wyjątki checked

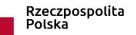

TYPY WYJĄTKÓW

Туре	How to recognize		Is program required to catch or declare?
Runtime exception	RuntimeException or its subclasses	Yes	No
Checked exception	Exception or its subclasses but not RuntimeException or its subclasses	Yes	Yes
Error	Error or its subclasses	No	No

- **ArithmeticException** dzielenie przez zero
- ArrayIndexOutOfBoundsException nieprawidłowy indeks tablicy
- ClassCastException nieprawidłowe rzutowanie klasy
- IllegalArgumentException do metody przekazano nieprawdiłowy argument
- NullPointerException otrzymano wartość nieokreśloną null podczas, gdy oczekiwano obiektu
- NumberFormatException błąd konwersji łańcucha znaków do liczby (String -> numeric type)

CHECKED EXCEPTIONS

Exception	Used when	Checked or unchecked?
java.text.ParseException	Converting a String to a number.	Checked
java.io.IOException java.io.FileNotFound Exception java.io.NotSerializable Exception	Dealing with IO and NIO.2 issues. IOException is the parent class. There are a number of subclasses. You can assume any java. io exception is checked.	Checked
java.sql.SQLException	Dealing with database issues. SQLException is the parent class. Again, you can assume any java.sql exception is checked.	Checked

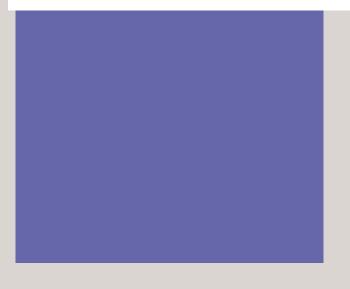
RUNTIME EXCEPTIONS

Exception	Used when	Checked or unchecked?
java.lang.ArrayStoreException	Trying to store the wrong data type in an array.	Unchecked
java.time.DateTimeException	Receiving an invalid format string for a date.	Unchecked
java.util.MissingResourceException	Trying to access a key or resource bundle that does not exist.	Unchecked
java.lang.IllegalStateException java.lang. UnsupportedOperationException	Attempting to run an invalid operation in collections and concurrency.	Unchecked

PRZECHWYTYWANIE I OBSŁUGA WYJĄTKÓW

Jeżeli wywołanie pewnej metody wyrzuca wyjątek **typu checked**, możemy taki wyjątek:

- nie obsługiwać i przekazać "wyżej" (tzn. spropagować wyjątek w górę, zgodnie ze stosem wywołań)
- obsłużyć w obrębie metody.

Aby przekazać konieczność obsługi wyjątków, musimy w sygnaturze metody dodać **słowo kluczowe throws**, a po nim listę typów wyjątków, jakie ta metoda może wyrzucić.

```
public void sleepAndOpenFile(final String filePath) throws InterruptedException,
    Thread.sleep(10);
    new FileReader(filePath);
}
```

PRZECHWYTYWANIE I OBSŁUGA WYJĄTKÓW

W **celu obsłużenia wyjątku**, tzn. zrobienia czegoś z faktem jego wystąpienia, musimy wykorzystać pewne słowa kluczowe:

- try wraz z catch i opcjonalnie finally
- try wraz z przekazaniem zasobów (try-with-resources)

Pierwszym krokiem w kierunku obsługi wyjątków jest zdeklarowanie bloku try wraz z blokiem catch. W bloku try definiujemy kod, który może wyrzucić wyjątki pewnego typu, następnie w bloku catch, który następuje zaraz po bloku try, definiujemy kod, który powinien zostać wykonany w przypadku wystąpienia wyjątku.

Typ wyjątku i jego instancję podajemy wewnątrz nawiasów, zaraz po słowie kluczowym catch, np.:

```
try {
    Thread.sleep(100L);
} catch (InterruptedException e) {
    e.printStackTrace();
}
```



```
A finally block can only
appear as part of a try
statement.
   try{
            //protected code
   }catch(exceptiontype identifier){
            //exception handler
   }finally{
            //finally block
                                       The finally block
                                       always executes,
                                        whether or not an
                                       exception occurs
The finally keyword
                                       in the try block.
```

Do pojedynczego bloku try, możemy dodać wiele bloków catch. Każdy z bloków catch może obsługiwać inny typ wyjątku. Tworząc bloki catch musimy pamiętać o kilku faktach:

- możemy złapać dowolny wyjątek typu unchecked
- możemy złapać tylko te wyjątki typu checked, które mogą zostać wyrzucone w obrębie bloku try
- możemy złapać typ będący podklasą typu wyjątku
- możemy łapać wyjątki, które po sobie dziedziczą, ale bloki catch z bardziej specyficznym wyjątkiem muszą pojawić się jako pierwsze


```
try {
    Thread.sleep(100L);
    new RestTemplate().getForEntity("http://localhost:8080", Object.class);
} catch (RestClientException e) {
    System.err.println("Error occurred from RestTemplate object");
} catch (InterruptedException e) {
    e.printStackTrace();
}
```

```
public class CatchHierarchy {
  public static void main(String[] args) {
    try {
      final KeyGenerator keyGenerator = KeyGenerator.getInstance("AES");
      final Cipher cipher = Cipher.getInstance("AES");
    } catch (NoSuchAlgorithmException e) {
      System.err.println("Incorrect algorithm name");
    } catch (NoSuchPaddingException e) {
      System.err.println("Oops");
    } catch (Exception e) {
      System.err.println("Generic exception occurred");
    }
}
```

Co jeżeli chcemy wiele typów wyjątków **obsłużyć w dokładnie taki sam sposób**? Nie musimy w tym celu
definiować wielu bloków catch. Wystarczy jeden, a **listę wyjątków które chcemy obsłużyć za pomocą tego**

UWAGA: Wykorzystując znak | w bloku catch, **nie możemy podać dwóch klas z jednej hierarchii** (tzn. jedna z nich jest pochodną drugiej). Skończy się to błędem kompilacji, np.: catch (Exception | RuntimeException e).

samego kodu, oddzielamy za pomocą znaku |


```
public class MultiExceptionsSingleCatch {
  public static void main(String[] args) {
    try {
      final KeyGenerator keyGenerator = KeyGenerator.getInstance("AES");
      final Cipher cipher = Cipher.getInstance("AES");
    } catch (NoSuchPaddingException | NoSuchAlgorithmException e) {
      e.printStackTrace();
    }
}
```

```
try {
    // do some work
} catch(RuntimeException e) {
    e = new RuntimeException();
}
```



```
public static void main(String[] args) {
    try {
        Path path = Paths.get("dolphinsBorn.txt");
        String text = new String(Files.readAllBytes(path));
        LocalDate date = LocalDate.parse(text);
        System.out.println(date);
    } catch (DateTimeParseException | IOException e) {
        e.printStackTrace();
        throw new RuntimeException(e);
}
```


Dlaczego poniższy kod nie kompiluje się?

```
11:
      public void doesNotCompile() { // METHOD DOES NOT COMPILE
12:
        try {
13:
           mightThrow();
        } catch (FileNotFoundException | IllegalStateException e) {
14:
        } catch (InputMismatchException e | MissingResourceException e) {
15:
        } catch (SQLException | ArrayIndexOutOfBoundsException e) {
16:
        } catch (FileNotFoundException | IllegalArgumentException e) {
17:
        } catch (Exception e) {
18:
19:
        } catch (IOException e) {
20:
21: }
22: private void mightThrow() throws DateTimeParseException, IOException { }
```

FINALLY

Aplikacje operują skończoną ilością zasobów (np. ilość pamięci, maksymalna ilość plików, czy połączeń do bazy danych). Jeżeli w trakcie wykonywania kodu pewne zasoby zostały otwarte i następnie został wyrzucony wyjątek, mimo to powinniśmy je zawsze zamknąć. Mechanizm ten zapewnia blok finally, który wywołuje się zawsze, gdy istnieje blok try, niezależnie od tego, czy został wyrzucony wyjątek czy nie. Block finally znajduje się zawsze na końcu bloków try/catch.

- Blok try wymaga bloku catch i/lub bloku finally.
- Blok finally wykona się nawet, jeżeli w bloku try wyjdziemy z metody za pomocą return.


```
public class FinallyExample {
  public static void main(String[] args) throws IOException {
    BufferedReader bufferedReader = null;
    try {
        bufferedReader = new BufferedReader(new FileReader("/tmp/java_course.txt"));
        } catch (FileNotFoundException e) {
            System.exit(1);
        } finally {
            if (bufferedReader != null) {
                 bufferedReader.close();
            }
        }
        }
    }
}
```

TRY Z ZASOBEM

Istnieje również możliwość przekazania do bloku try listy zasobów. Wykorzystanie bloku try w taki sposób zwalnia nas z ręcznego zamykania zasobów w bloku finally. Zasobem takim może być dowolny obiekt, który implementuje java.lang.AutoCloseable, bądź realizuje java.io.Closeable.

```
public String readFirstLineFromFile(String path) {
   try (BufferedReader br = new BufferedReader(new FileReader(path))) {
     return br.readLine();
   } catch (IOException e) {
     return "FAILED";
   }
}
```



```
public class Turkey {
   public static void main(String[] args) {
      try (Turkey t = new Turkey()) { // DOES NOT COMPILE
        System.out.println(t);
      }
   }
}
```

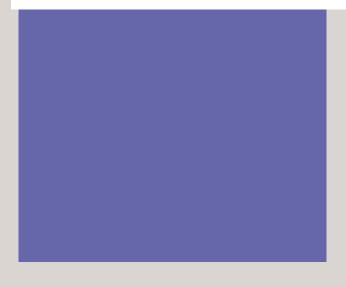
TRY Z ZASOBEM

```
try (BufferedReader r = Files.newBufferedReader(path1);
    BufferedWriter w = Files.newBufferedWriter(path2)) {
    //protected code
} catch (IOException e) {
    // exeption handler
    Optional clauses; resources still closed automatically
    // finally block
}
```


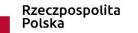

TRY-CATCH-FINALLY - KONFIGURACJE

traditional try statement

	0 finally blocks	1 finally block	2 or more finally blocks
0 catch blocks	Not legal	Legal	Not legal
1 or more catch blocks	Legal	Legal	Not legal

try-with-resources statement

	0 finally blocks	1 finally block	2 or more finally blocks
0 catch blocks	Legal	Legal	Not legal
1 or more catch blocks	Legal	Legal	Not legal

RZUCANIE WYJĄTKÓW

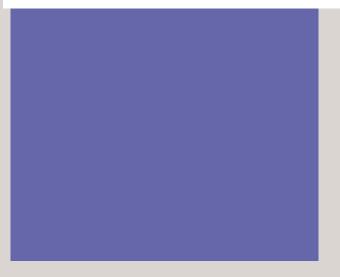
W kodzie źródłowym, oprócz przechwytywania zgłoszonych już wyjątków, **istnieje możliwość rzucania wyjątków**. Wyjątek taki musi być **pochodną klasy Throwable**. Do rzucania wyjątków wykorzystujemy klauzulę **throw**

```
public void validateAddress(String address) {
  if (address == null || address.isEmpty()){
    throw new IllegalArgumentException("illegal address");
  }
  // do some operations
}
```


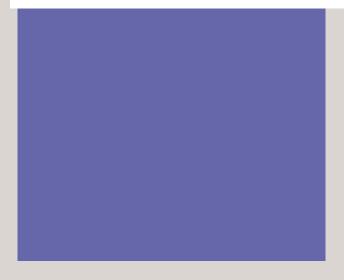
THROW VS THROWS

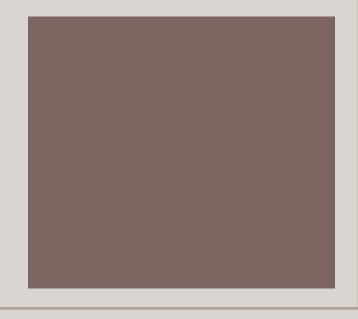
```
public String getDataFromDatabase() throws SQLException {
    throw new UnsupportedOperationException();
}
```


STŁUMIONE WYJĄTKI (SUPPRESSED EXCEPTIONS)

```
public class JammedTurkeyCage implements AutoCloseable {
    public void close() throws IllegalStateException {
        throw new IllegalStateException("Cage door does not close");
    }
    public static void main(String[] args) {
        try (JammedTurkeyCage t = new JammedTurkeyCage()) {
            System.out.println("put turkeys in");
        } catch (IllegalStateException e) {
            System.out.println("caught: " + e.getMessage());
        }
    }
}
```

```
try (JammedTurkeyCage t = new JammedTurkeyCage()) {
    throw new IllegalStateException("turkeys ran off");
} catch (IllegalStateException e) {
    System.out.println("caught: " + e.getMessage());
    for (Throwable t: e.getSuppressed())
        System.out.println(t.getMessage());
}
```


TWORZENIE WŁASNYCH WYJĄTKÓW

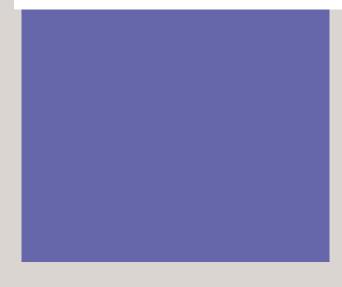
Java zapewnia wiele klas wyjątków, z których można skorzystać. **Można też tworzyć własne wyjątki**. Jeśli któreś z poniższych kryteriów zostanie spełnione, warto jest rozważyć przygotowanie własnego typu:

- istnieje potrzeba posiadania wyjątku, który nie jest reprezentowany przez żaden dostępny typ wyjątku
- wyjątek wykorzystywany w kodzie powinien różnić się od wyjątków innych dostawców.


```
public class JavaCourseException extends RuntimeException {
  public JavaCourseException(final String message, final Throwable cause) {
    super(message, cause);
  }
}

public class IllegalAddressException extends IllegalArgumentException {
    public IllegalAddressException(final String address) {
        super(String.format("Provided address %s is not valid!", address));
    }
}
```

ERROR

Instancje klasy Error są wyjątkami, których nie powinniśmy obsługiwać przy pomocy bloku try i catch. Nie musimy też deklarować informacji o takim błędzie przy pomocy throws. Oznaczają one błędy, z którymi nie poradzimy sobie z poziomu aplikacji i najczęściej ich efektem jest zakończenie działania danej aplikacji. Przykładem takiego typu błędu jest wyjątek OutOfMemoryError.

ASERCJE

W najbardziej ścisłym ujęciu można powiedzieć, że asercja jest predykatem, czyli stwierdzeniem, które może być prawdziwe, lub fałszywe. W języku JAVA istnieje słowo kluczowe assert, które pozwala nam stwierdzić, że pewne wyrażenie jest prawdziwe, lub wygenerować błąd w przeciwnym wypadku.

Głównym zastosowaniem asercji jest **wykonywanie rozmaitych testów**.

ASERCJE

Domyślnie sprawdzanie asercji **jest wyłączone** w języku JAVA i nie zaleca się używania ich poza etapem wytwarzania oprogramowania. W celu włączenia asercji możemy posłużyć się następującymi poleceniami:

java -enableassertions Rectangle

java -ea Rectangle

Użycie flagi **–ea** bez dodatkowych argumentów powoduje odblokowanie wszystkich asercji (za wyjątkiem klas systemowych javy).

ASERCJE

 włączenie asercji dla pakietu com.wiley.demos oraz odpowiednich podpakietów:

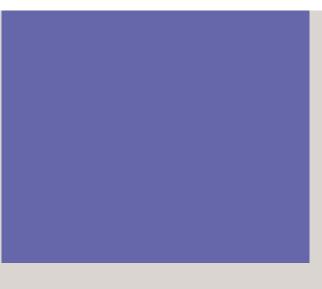
java -ea:com.wiley.demos... my.programs.Main

włączenie asercji dla klasy com.wiley.demos.TestColors:

java -ea:com.wiley.demos.TestColors my.programs.Main

 włączenie asercji dla pakietu com.wiley.demos oraz wyłączenie asercji dla klasy TestColors:

java -ea:com.wiley.demos... -da:com.wiley.demos.TestColors my.programs.Main

POLECENIE ASSERT

```
assert boolean_expression;
assert boolean_expression: error_message;
```

- asercje wyłączone instrukcje assert są pomijane w trakcie wykonywania kodu
- asercje włączone wyrażenie bolean_expression
 ewaluuje do true aplikacja wykonuje się bez zmian
- asercje włączone wyrażenie bolean_expression ewaluuje do false – aplikacja rzuca wyjątek
 AssertionError

```
if (!boolean_expression) throw new AssertionError();
```



```
public class Assertions {
    public static void main(String[] args) {
        int numGuests = -5;
        assert numGuests > 0;
        System.out.println(numGuests);
    }
}
```

ASERCJE - UŻYCIE

```
public enum Seasons {
   SPRING, SUMMER, FALL
}
```

```
public class TestSeasons {
  public static void test(Seasons s) {
    switch (s) {
    case SPRING:
    case FALL:
       System.out.println("Shorter hours");
       break;
    case SUMMER:
       System.out.println("Longer hours");
       break;
    default:
       assert false: "Invalid season";
    }}}
```


Exception in thread "main" java.lang.AssertionError: Invalid season
 at TestSeason.main(Test.java:12)
 at TestSeason.main(Test.java:18)

ASERCJE - UŻYCIE

 Asercje nie powinny modyfikować stanu zmiennych oraz obiektów

```
int x = 10;
assert ++x > 10; // Not a good design!
```

- Asercje wykorzystujemy do debugowania
- Nie powinniśmy używa asercji do walidowania parametrów wejściowych

```
public Rectangle(int width, int height) {
    if(width < 0 || height < 0) {
        throw new IllegalArgumentException();
    }
    this.width = width;
    this.height = height;
}</pre>
```


DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ